

Cuestiones cuolibéticas de la Biblioteca Capitular de Tortosa.

OTROS CÓDICES DE JUAN DE NÁPOLES, DURANDO Y SANTO TOMÁS

2.º—BIBLIOTECA CAPITULAR DE TORTOSA, N. 244 PROVISORIAMENTE,
NO INVENTARIADO

Pergamino; 340 × 245; siglo XIV; fols. 291 sin numerar; al principio de cada folio está indicado el número del cuolibeto; escritura a dos columnas; rúbricas en rojo; capitales rasgueadas y calderones en rojo y azul; incompleto al principio y al fin. Comienza por el final de la segunda cuestión del primer cuolibeto.

Texto correcto y relativamente de fácil lectura. Este códice no figura en el *Inventario* de Denifle-Chatelain, ni en el *Catálogo* de O'Callaghan, citados. Contiene doce cuolibetos; faltando el principio y careciendo de *Explicit*, en ninguna parte consta el nombre del autor, ni indicio alguno de atribución. Pero al principio de cada cuolibeto se dice *eiusdem auctoris*. Ahora bien; el sexto y el séptimo son precisamente el primero y el segundo, respectivamente, que se atribuyen siempre a Juan de Nápoles. Además, a los cuolibetos siguen las cuestiones disputadas del mismo autor; podemos, pues, creer que en este códice los doce cuolibetos se atribuyen al mismo Juan de Nápoles.

Que en realidad sean de este autor parece cosa clara; y el Doctor Koch, por nosotros consultado, lo tiene por evidente; pues aparte no haber razón positiva para dudar: 1.º Hay una tradición antigua que atestigua haber disputado Juan de Nápoles trece veces de *quolibet*: testigos Luis de Valladolid y Quéatif-Echard, aunque el Dr. Jelouschek, desconocedor de este ms., quiera enmendarles la plana, sin aducir prueba alguna (*Xenia Thomistica*, III, p. 75). 2.º En Quéatif-Echard se lee que los cuolibetos de Juan de Nápoles: «extant etiamnum Neapoli ad D. Dominicum ab Alva visa et expensa, y luego añade: «Quodlibet VI questionem XI de conceptione B. Virgi-

nis integram repraesentat». Y es así que en este código Dert. 244 esta cuestión es la undécima del cuolibeto sexto. 3.º En la rúbrica al comienzo de cada cuolibeto se dice *eiusdem auctoris*, y en los VI y VII se hace constar que fueron disputados en París, como atestiguan también todos los otros códigos que contienen sólo estos dos cuolibetos. 4.º El cuolibeto V, en la cuestión 13, hace muy verosímil que se disputara en una ciudad marítima, como Nápoles. 5.º En el cuolibeto VII, segundo de los disputados en París, falta la cuestión 14 («*utrum de iure divino omnes filii habeant aequas portiones in bonis parentum*»), que se lee en el código Dert. 43 y en los demás que traen este cuolibeto; pero sólo es porque en este código 244 figura en el cuolibeto V, cuestión 16. 6.º La cuestión 22 del cuolibeto VIII se halla también en el código Florentino I X 10, a nombre de Juan de Nápoles. 7.º En el cuolibeto XI, cuestión 12, tenemos: «*Utrum rex Siciliae possit licite foriudicationem, quae, secundum statutum regni, debet fieri in fine anni, anticipare ante annum.*» Preguntamos ¿a quién podía esto interesar, sino a un morador de aquella región? Y, en efecto, sabemos que Juan de Nápoles, desde 1317, era lector en su ciudad natal, en el convento de Santo Domingo. 8.º Como ya hemos indicado, además de llevar este código incorporados los dos cuolibetos disputados en París, universalmente reconocidos como obra de Juan de Nápoles, tiene a continuación las cuestiones disputadas ciertamente del mismo autor. En vista, pues, de todo esto podemos saludar con alborozo la aparición de diez cuolibetos, ignorados hasta ahora, del gran teólogo Juan de Nápoles.

I. [JOANNIS DE NEAPOLI QUOLIBETA DUODECIM] (I).

Primum quolibet in quo querebantur 22.

Primo utrum deus possit facere motum sine mobili.

2.º utrum in angelo preter intellectum et uoluntatem sit aliqua tertia potencia scilicet motiua.

3.º utrum angelus potuerit dampnari.

4.º utrum due materie possint esse simul.

5.º utrum in formis accidentalibus sint gradus quantum ad esse tantum uel etiam quantum ad essenciam.

6.º utrum forma grauis sit principium motus eius.

(I) Sobre Juan de Nápoles, personalidad interesantísima en la historia del tomismo, además del citado artículo de Grabmann, véase especialmente: Dr. Carl Johann Jellouschek, O. S. B., *Johannes von Neapel und seine Lehre vom Verhältnisse zwischen*

- 7.º utrum grauiā et leuiā ex se moueantur.
- 8.º utrum motus sit idem cum termino ad quem.
- 9.º utrum qualitas nutrimenti maneat in nutrito.
10. utrum sensus tactus sit unus sensus.
11. utrum in monstruo habente duo capita sint due anime.
12. utrum beatus paulus potuerit mori ante conuersionem.
13. utrum per prophetiam danielis que est 9 capite possit sciri determinate tempus aduentus christi.
14. utrum christus dicatur homo ab unione anime et corporis uel a supposito eterno.
15. utrum in christo fuerit potencia infinita secundum quod homo.
16. utrum in christo post resurrectionem fuerit uirtus conuersiua alimenti.
17. utrum scire sit per causam proximam magis quam per remotam uel e conuerso.
18. utrum unus actus uirtuosus causet habitum uirtutis.
19. utrum mulier debeat reuelare uiro suo filium ex se illegitime natum.
20. utrum melius sit habere regem per successionem quam per electionem uel e conuerso.
21. utrum obligatio iuramenti sit maior quam obligatio uoti uel e conuerso.
22. utrum melius sit apostatare quam inuitus in religione remanere.

Secundum quolibet in quo querebantur 23.

Primo utrum paternitas possit dici prima proprietas inter proprietates diuinarum personarum.

2.º utrum in diuinis possint esse multe emanationes eiusdem rationis ut due generationes uel due processiones.

Gott und Welt; Viena, 1918; P. Mandonnet, O. P., *Premiers Travaux de Polémique Thomiste*, en *Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques*, 1913, en particular el n. IV, p. 255; Jean de Naples, en *Dict. de Théol. Cathol.* de Vacant-Mangenot-Amann, y la citada monografía de Koch en *Miscellanea Ehrle*, especialmente ps. 302-305, donde hay el mejor elenco, hasta ahora, de mss. conocidos de Juan de Nápoles. Ocupados nosotros en otros estudios y sin tiempo para más, nos contentamos por ahora con copiar a continuación los títulos de las cuestiones, tal como están en los índices fotocopiados del ms., faltos como todo éste de numeración y a veces demasiado abreviados; lo cual es causa de que alguna vez quede el ánimo suspenso en la lectura.

El presente códice, con otros muchos (más de un centenar) lo descubrimos hace algunos años *por primera vez* en la Biblioteca Capitular de Tortosa, en bastante mal estado. Hoy está encuadernado de nuevo, formando serie con los otros códices antiguos, a continuación de los cuales será catalogado.

Una vez más nuestro sincero reconocimiento al ilustre Cabildo catedral de Tortosa por la benevolencia con que nos ha distinguido siempre.

3.º utrum homo absque fide possit intelligere deum esse principium creaturarum.

4.º utrum christo sit attribuenda duplex natiuitas.

5.º utrum per scripturam uere possit sciri quod incarnatio christi sit impleta

6.º utrum corpus christi fuerit idem numero mortuum et uiuum.

7.º utrum demones possint penitere.

8.º utrum superior orbis sit nobilior.

9.º utrum ultima sphaera moueatur localiter.

10. utrum causata a dissimilibus causis ut calor qui causatur ab igne et motu, uel alicae quae generantur ex putrefactione et aliae quae generantur per coitum sint eiusdem speciei.

11. utrum aer possit inspissari.

12. utrum uita precedat motum localem uiuentis uel e contrario.

13. utrum alimentum conuertatur in uirtutem nutriti et specialiter hominis.

14. utrum ad philosophum naturalem pertineat determinare de anima rationali.

15. utrum intellectus sit nobilior potentia quam uoluntas uel e contrario.

16. utrum species intelligibilis differat ab actu intelligendi.

17. utrum homo in statu innocentie indiguisset omni scientia.

18. utrum in primo statu fuisset dominium unius hominis super alium.

19. utrum puniatur a deo seu peccet ille qui occidit filiam in adulterio deprehensam et adulterum.

20. utrum sustinere iniuriam illatam patienter sit uirtuosum uel uiciosum.

21. utrum maius peccatum sit priuare hominem honore sibi debito quam pecunia sibi debita uel e contrario.

22. utrum executores testamentorum peccent mortaliter non statim exequendo.

23. supposito quod beatitudo consistat in actu intellectus totaliter uel principalius quam in actu uoluntatis, utrum consistat in cognitione dei.

Tertium quolibet in quo querebantur 22.

Primo utrum deus sit omnipotens.

2.º utrum deus possit potentiam cognoscitiuam reducere in actum sine obiecto.

3.º utrum deum esse sit per se notum.

4.º de numero causarum, quot scilicet sint.

5.º quid est principium indiuiduationis.

6.º utrum genus dicat unam formam.

7.º utrum subiectum sit aliquid contrarium.

8.º utrum subiectum sit causa effectiua priorum actuum.

9.º utrum solutio continui causet dolorem.

10. utrum intelligentia mouente celum cessante possent hec inferiora remanere.
11. utrum angelus sit nobilior seu superior homine.
12. utrum intellectus agens agat aliquid in obiecto.
13. utrum anima creetur a deo perfecta.
14. utrum sit primum principium impossibile est idem esse et non esse.
15. utrum intellectus creatus possit simul multa intelligere.
16. utrum dolor uel passio dampnate anime separate sit sicut in subiecto immediato in eius essentia uel potentia.
17. utrum causa iuris condendi fuerit humanorum actuum regulatio uel irregulatio.
18. utrum faciens pluries id per quod datur indulgentia pro qualibet uice eam optineat.
19. utrum per consuetudinem quis excusetur a decimis dandis.
20. utrum compaternitas acquiratur solum suscipienti aliquem de sancto fonte uel etiam mandanti.
21. utrum liceat agere contra aliquem criminaliter.
22. utrum homo possit perpetuari in uita.

Quantum quolibet in quo opponebantur II.

- 1.º utrum ens habeat conceptum uniuocum uel analogum.
- 3.º utrum deus potuerit producere creaturam ab eterno quam post anichilaret.
- 4.º utrum deus possit producere accidens sine subiecto.
- 5.º utrum creatura naturali dilectione diligat deum plus quam se.
- 6.º utrum elementa agant et patiantur in mixto.
- 7.º utrum mors aliqua sit naturalis.
- 8.º utrum yris fuerit ante diluuium.
- 9.º utrum christus meruerit sibi premium essenziale.
11. utrum memoria sit alia potentia ab intellectu.
12. utrum in uoluntate fidelis existentis in peccato mortali sit aliquis habitus sicut in intellectu eius est fides.
13. utrum primum cognitum ab intellectu naturaliter pro statu uie sit substantia uel accidens.
15. utrum dominium uel seruitus competat homini de iure naturali uel de iure positiuo tantum
16. utrum homo teneatur cicius suuenire uxori quam parentibus id est patri et matri uel e contrario.
17. utrum legatum episcopo sit post eius mortem ecclesie uel consaguineorum, si moriatur ab intestato.
18. utrum liceat uendere rem plus quam ualeat tunc citra dimidium iusti precii.
19. utrum liceat defendere ius proprium per mala media ut per falsos testes etc.
20. utrum liceat occidere alium defendendo se.

21. utrum liceat alicui exponere se morti ad liberandum iniuste dampnatum.

Quintum quolibet in quo querebantur 11.

Primo utrum deus possit facere idem corpus esse localiter in diuersis locis.

2.º utrum distinctio diuinorum absolutorum sit ex natura rei.

3.º utrum esse sit magis intrinsecum diuine essentie quam infinitas uel e contrario.

4.º utrum equalitas uel similitudo diuinarum personarum sint relationes reales uel rationis tantum.

5.º utrum pater ante productionem filii intelligat spiritum sanctum.

6.º utrum filius sit prior spiratione patris actiua.

7.º utrum omnia quae sunt in eodem subiecto existant per unum esse.

8.º utrum due albedines separate a subiecto necessario essent una numero.

9.º utrum accidentia separata a subiecto in sacramento habeant eandem actionem quam haberent coniuncta.

10. utrum hum idum radicale possit restaurari.

11. utrum beatus uidens diuinam essentiam uideat necessario omnia in ipso.

12. utrum precepta decalogi possint recipere dispensationem.

13. utrum facto statuto de nouo in aliqua ciuitate de non asportando frumento extra portum eius, nauis que ante statutum onerata frumento de portu recessit et tandem orta tempestate post statutum ad portum rediit, possit licite cum frumento de portu recedere.

14. utrum liceat doctori aliquem inducere ad se audiendum in scientia sua.

15. utrum liceat docere cauillationes.

16. utrum de iure diuino filii habeant equas portionis in bonis parentum.

17. utrum seruus uxoratus de licentia domini pro eodem tempore teneatur plus obedire domino precipienti quam satisfacere uxori debitum petenti uel e contrario.

18. utrum pater possit filium suum eligere in aliqua ecclesia in prelatum ut episcopum uel secus.

19. utrum agens contra aliquem in causa criminali et non protestans se uelle agere criminaliter, si inde mors non sequatur, incurrat irregularitatem.

20. utrum agens contra aliquem in causa criminali et protestans se nolle agere criminaliter, si inde mors sequatur, incurrat irregularitatem.

21. utrum malus religiosus debeat expelli a religione uel in ea retineri.

Sextum quolibet disputatum parysius in quo querebantur 19.

Primo utrum scientia theologie possit communicari puro uiatori.

2.º utrum doctrina sancti (1) thome quantum ad omnes conclusiones possit licite doceri parysius.

3.º utrum proprietas diuini suppositi, ut eius constitutiua, sit prior se ipsa ut est relacio.

4.º utrum equalitas diuinarum personarum sit relacio realis.

5.º utrum esse creature sit in continuo fieri uel in continuo facto esse.

6.º utrum supposito quod creatura libere producat a deo et quod potuerit produci ab eterno pro aliquo instanti potuerit non esse.

7.º utrum adnichilatum possit idem numero reparari.

8.º utrum idem re esse actiuum et passiuum respectu eiusdem implicet contradictionem.

9.º utrum natura in creaturis addat aliquid supra suppositum.

10. utrum natura humana christi habeat naturalem inclinationem ad propriam personalitatem.

11. utrum beata uirgo fuerit concepta in peccato originali.

12. utrum fides et caritas habeant pro obiecto deum sub eadem ratione.

13. utrum secundo confitens consequatur aliquid sacramenti.

14. utrum actus intuitiuus beatificus prout includit rationem attingentie diuine essentie in ratione termini possit clare cognosci absque clara noticia proprii obiecti.

15. utrum fruicio caritatiua patrie habeat pro obiecto immediato deum uel dei uisionem.

16. utrum motus possit fieri sine mouili.

17. utrum ueritas sit formaliter in anima uel in re externa.

19. utrum propria passio sit aliquid absolutum uel sit solus respectus.

20. utrum sciëntia dicat solum respectiuum uel dicat aliquid absolutum.

Septimum quolibet disputatum parysius in quo querebantur 16.

Primo utrum relacio diuina originis sit formaliter infinita.

2.º utrum deus possit communicare creature potenciam creandi.

3.º utrum deus sit causa effectiua potentiarum anime intellectiue uel ipsamet anima intellectiua.

(1) En el cuerpo del cuolibeto estaba escrito *fratris*; después se corrigió en *sancti*. Véase lo que hemos dicho anteriormente respecto de esta cuestión.

4.º utrum deus possit facere quod duo corpora sint simul in eodem loco.

5.º utrum in essencia materie sit accipere plus seu maius et minus.

6.º utrum si anima petri uniretur materie lapidis esset idem petrus numero.

7.º utrum totum sit idem realiter cum partibus suis uel addat aliquid reale super partes suas.

8.º utrum uirtutes morales sint in appetito sensitivo sicut in subiecto uel in uoluntate.

9.º utrum gratia et caritas sint idem realiter.

10. utrum habitus infusus et acquisitus possint habere idem obiectum sub eadem ratione.

11. utrum angelus possit cognoscere simul res in uerbo et in proprio genere.

12. utrum stante iudicio intellectus in uniuersali et in particulari uoluntas pro tunc possit uelle contrarium.

13. utrum aliquis debeat eligere peccare ut alium liberet a morte corporali.

14. utrum clericus recipiens distribuciones et exiens chorum teneatur ad restitutionem eius quod recepit uel peccet mortaliter si non restituat.

15. utrum uouens ingressum religionis et intrans cum proposito exeundi statim, impleat uotum.

16. utrum ad relacionem possit esse mutacio.

Octauum quolibet in quo querebantur 40.

Primo utrum possit efficaci ratione probari deum esse.

2.º utrum possit efficaci ratione probari deum esse omnino simplicem simplicitate reali.

3.º utrum possit efficaci rationi probari deum non esse compositum ex genere et differencia.

4.º utrum uerbum in diuinis dicatur essentialiter uel personaliter.

5.º utrum spiritus sanctus sit a patre et filio ut a duobus principiis.

6.º utrum deus possit aliquid creare.

7.º utrum deus possit facere materiam sine forma.

8.º utrum nomina porphirii dicantur uniuoce de deo respectu creature et de una persona respectu alterius.

9.º utrum emanacio persone sit prior quam emanacio creature.

10. utrum operacio sit motus.

11. utrum demones cognoscant cogitationes cordium.

12. utrum angelus possit esse in loco et non operari in eo.

13. utrum celum sit generabile et corruptibile.

14. utrum forma specifica sit forma substantialis.

15. utrum persona filii fuerit perfecta ante incarnationem.

16. utrum in christo preter scienciam infusam fuerit aliqua sciencia acquisita modo humano.

17. utrum in christo tempore passionis simul potuerint esse summa fruicio et maximus dolor.

18. utrum deus sit obiectum adequatum intellectus nostri.

19. utrum actus rectus et reflexus sint unus actus numero.

20. utrum beati possint uidere deum sine lumine glorie.

21. utrum aliquis possit frui una persona diuina et non alia.

22. utrum impassibilitas corporis glorificati sit per aliquam qualitatem immanentem uel per solam diuinam uirtutem assistentem.

23. utrum agilitas corporis glorificati sit sola carencia grauitatis.

24. utrum corpora glorificata habeant claritatem.

25. utrum ecclesia sit eadem que fuit tempore apostolorum.

26. utrum habens coram se x. hostias et credens esse 9 tantum si proferat uerba consecrationis supra omnes cum intencione consecrandi, consecret 9 tantum uel omnes.

27. utrum pater possit exheredare filium in terris ubi est hec consuetudo.

28. utrum post uotum simplex contrahentes possint licite matrimonium consummare.

29. utrum liceat furto accipere christianum existentem in seruitute saracenorum.

30. utrum liceat rem suam recuperare occulte a detinente eam iniuste uel equiualens.

31. utrum sit flebotomandus a medico astrologo ille de quo iudicatur per astrologiam quod si flebotomatur moritur et per medicinam quod si non flebotomatur moritur ut pote quia incurrit squalenciam.

32. utrum medicus debeat citius subuenire infirmo fideli quam infideli.

33. utrum in terris in quibus ex consuetudine uel statuto primogenitus succedit in toto, naturalis primogenitus legitimatus post natiuitatem secundogeniti debeat succedere uel secundogenitus.

34. utrum existente guerra inter duas ciuitates ciuis unius ciuitatis teneatur reddere ciui alterius ciuitatis arma que penus eum deposuit.

35. utrum uouens ieiunare in festo alicuius sancti in anno in quo illud festum est in dominica teneatur ieiunare.

36. utrum homo possit mereri penitentiam fructuosam.

37. utrum uirginitas sit magis accepta deo quam matrimonium aut e contrario.

38. utrum plus expediat saluti anime audire leges quam medicinam aut e contrario.

39. utrum existente per statutum episcopi sententia ex-

communicationis contra facientes furtum si facit furtum privilegiatus a papa quod non possit a prelato suo excommunicari incurrat excommunicationem.

40. utrum existens in mortali peccato et proponens confiteri et interim decedens dampnetur.

Nonum quolibet in quo querebantur 17.

Primo utrum in deo cum unitate essentie possit stare pluralitas suppositorum.

2.º utrum deus possit facere uniuersum melius quam fecit.

3.º utrum deus possit facere omne ab eterno prius sine suo posteriori.

4.º utrum actus creandi ponat in deo aliquam perfectionem.

5.º utrum creatura secundum esse quod habet in deo sit res predicamenti.

6.º utrum creatura posset creari sine ea ne differrent esse et essentia.

7.º utrum aliqua creatura possit durare per solum unum instans.

8.º utrum accidens dependeat a subiecto secundum essenciam suam aut per aliquid additum.

9.º utrum maius miraculum sit facere accidens sine substantia quam substantiam sine accidente.

10. utrum in separatis anima sit idem principium efficiens et ultimus finis.

11. utrum celum moueatur a motore separato secundum esse.

12. utrum cessante motu celi cesset omnis actio in inferioribus.

13. utrum christus fuerit mortuus uoluntate uel necessitate.

14. utrum beata virgo potuerit sanctificari in instanti in quo fuit sine culpa originali.

15. utrum materia nutriti de carnibus humanis resurgat sub alia hominis nutriti uel sub alia illius cuius tales carnes fuerint.

16. utrum homo possit naturaliter mutari de una complexione ad aliam.

17. utrum anima sit sicut in subiecto immediato in spiritu an in membro.

18. utrum potentie nutritiua, vegetatiua et augmentatiua differant realiter vel sint eadem.

19. utrum unus actus causet habitum.

20. utrum supposito quod petrus contra uoluntatem marie uxoris sue suscepit de sacro fonte iohannem contra uoluntatem martini patris ipsius iohannis, utrum in tali casu maria sit mater spiritualis iohannis et petrus sit compater martini.

21. utrum uxor de cuius licentia vir suscepit sacros ordines possit post obitum uiri alteri nubere.

22. utrum potenti statim restituere sufficiat ad salutem relinquere in testamento quod heredes restituant.

23. utrum iudex debeat condemnare illum cui crimen homicidii falso probatum est per testes quos non potuit reprobare infra terminum sibi datum a iudice propter reprobantium absenciam et distanciam si constat iudici tale crimen falso fuisse ei probatum.

24. utrum inuocare, coniurare et consulere demones et eis sacrificare et baptizare ymagines secundum formam et ritum ecclesie ad interficiendum uel affiliandum sapiat heresim uel infidelitatem.

25. qua pena exercens tales actus sit puniendus.

26. utrum iudeus dicens publice extra synagogam christum fuisse hominem quendam deceptorem et eucharistiam esse solum panem sit puniendus ut hereticus aut ut blasphemus.

27. utrum talis sit puniendus per iudicem ecclesiasticum aut per iudicem secularem.

Decimum quolibet in quo proponebantur 29.

Primo utrum aliquid preter deum possit esse infinitum.

2.º utrum unum infinitum sit maius alio.

3.º utrum intellectus uilescat ex obiecto.

4.º utrum agens possit agere in distans et non in propinquo.

5.º utrum [Deus] intelligat alia a se.

6.º utrum deus intelligat futura contingencia.

7.º utrum deus possit adnichilare unum solum punctum lineae finitae scilicet eius principium uel terminum.

8.º utrum deus sit causa effectiua omnium.

9.º utrum theologus possit defendere creationem.

10. utrum creacio presuponat emanacionem diuine personae.

11. utrum creacio et conseruacio sit una et eadem accio.

12. utrum angelus possit moueri in instanti.

13. utrum masculus cicius formetur in utero quam mulier.

14. utrum intellectus agens sit forma intellectus possibilis.

15. utrum eodem habitu caritatis diligamus deum et proximum.

16. utrum hostia consecrata comesta possit nutrire.

17. utrum elemosyna sit magis meritoria siue satisfactoria quam ieiunium.

18. utrum princeps peccet concedendo licenciam alicui in terra sua ut mutuuet pecuniam ad usuram.

19. utrum uouens exercere actum instantaneum anno-

tando instans signatum, ut pote primum noctis proxime future, possit tale uotum transgredi.

20. utrum iudex crudelis sit peior seu iniustior quam iudex remissus.

21. utrum parentibus liceat uerberare filios.

22. queritur talis casus. Quidam uxoratus uiuente uxore promisit cuidam alteri mulieri que ignorabat eum uxoratum quod duceret eam in uxorem, et postea cognouit eam carnaliter; tandem post sex menses predicta mulier cognouit talem adulterum esse uxoratum et hoc sibi dixit qui hoc ipsum tali mulieri de plano confessus est et addidit promitto tibi quod si illa morietur post mortem eius te accipiam in uxorem, modo queritur utrum tali uxore legitima defuncta predictus adulter possit talem mulierem accipere in uxorem.

23. utrum matrimonium contractum per uerba de presenti et non consummatum per carnalem copulam soluatur per susceptionem sacri ordinis sicut soluitur per professionem religionis.

24. queritur talis casus. Quidam iurauit nunquam comedere rem non suam et sciens in grege suo esse oues 99 inuenit 100. Sic quod constabat sibi unam non esse suam licet non cognosceret determinate eam. Queritur utrum possit licite comedere vel alias consumere seu alienare 99 reseruando centesimam.

25. utrum distinctio dominiorum seu possessionum sit de iure naturali uel de iure positiuo.

26. queritur talis casus. Quidam ciuis unius ciuitatis et fidelis iuratus cuiusdam principis sciuit machinacionem ciuitatis contra principem et e conuerso principis contra ciuitatem queritur cui debeat cicius reuelare.

27. utrum medicus debeat dare medicinam mulieri pregnantanti ex qua sequeretur mors filii, et si non daret eam sequeretur mors utriusque.

27. utrum mulier teneatur reuelare uiro filium ex se illegitime natum.

28. utrum stante statuto quod portans arma sine licentia soluat x. portans arma occulte non accusatus nec delatus teneatur soluere.

Undecimum quolibet in quo proponebantur 17.

Primo utrum omnis potentia sit reductiua ad actum.

2.º utrum relacio sit aliqua res.

3.º utrum distinctio secundum rationem essencie diuine et relacionis impediatur predicationem unius de alio.

4.º utrum in diuinis filius possit generare.

5.º utrum deus peccet permittendo hominem peccare.

6.º utrum aliqua creatura sit necesse esse.

7.º utrum demones fuerint puniti statim post lapsum eorum in culpam uel pena eorum differatur usque post diem iudicii.

- 8.º utrum elementa agant et paciantur in mixto.
- 9.º utrum ignis possit infrigidari.
10. utrum hostia consecrata tam possit diuīdi seu teri quod desinat esse corpus christi.
11. utrum sit matrimonium inter puerum et puellam septennem ei desponsatam, et ab eo carnaliter cognitam.
12. utrum rex Scicilie possit licite foriudicacionem que secundum statum regni debet fieri in fine anni anticipare ante annum.
13. utrum canonici cuiusdam ecclesie qui iurauerunt opponere et prosequi exceptiones legitimas contra omnes impetrantes canonicatum, utrum possint absque periurio quosdam impetrantes recipere in canonicos.
14. utrum medicus precognoscens mortem infirmi cuius habet curam debeat eam sibi reuelare.
15. utrum uouens aliquid sub condicione inhonesta, ut pote peregrinacionem aliquam si prosperatur in furto, condicione impleta teneatur adimplere uotum.
16. utrum faciens duo uota scilicet ieiunare omni sexta feria in pane et aqua, et non comedere panem in festo sancti laurencii, si festum sancti laurencii est feria sexta debeat implere primum uotum uel secundum.
17. utrum pater qui quum tradidit filiam suam unigenitam nuptui promisit instituere et instituit eam heredem in omnibus bonis que haberet tempore mortis sue exceptis legatis ponendis in suo testamento et hanc promissionem et institutionem confirmauit iuramento et consensu regio facto ex certa sua sciencia, possit in testamento suo talem promissionem et institutionem reuocare et omnia bona sua legare ad alias causas pro anima sua.

Duodecimum quolibet in quo querebantur 17.

Primo utrum in diuinis pater sit in filio et e conuerso.

- 2.º utrum deus cognoscat omnes partes continui.
- 3.º utrum averroes fuerit opinatus mundum fuisse ab eterno.
- 4.º utrum angelus possit cognoscere distincte deum.
- 5.º utrum angelus potuerit peccare in primo instanti sue durationis.
- 6.º utrum pene que in scriptura sacra leguntur diuinitus inflicte hominibus fuerint inflicte per bonos uel per malos angelos.
- 7.º utrum humana natura christi sit maioris perfectionis quam natura angeli.
- 8.º utrum filiatio christi temporalis que refertur ad matrem sit filiatio seu relacio realis uel rationis tantum.
- 9.º utrum in corpore hominis magis habundet terra et aqua quam aer et ignis.
10. utrum operacio membri corporis humani sit ab anima uel a membri complexione.

11. utrum paternitatis et filiacionis humane sit fundamentum generacio hominis actiua et passiua.

12. utrum uouens ingressum religionis et habens parentes indigentes debeat differre ingressum ad obsequendum seu subueniendum eis.

13. utrum papa possit dispensare in uoto continencie sollempnizato per professionem religionis.

14. utrum uoluntas in actu suo regulata a ratione recta non possit uelle malum.

15. utrum in ieiunio ecclesie uel quocumque alio ieiunio quod quis uouisset comedens 3.ª uel 4.ª uice comittat nouum peccatum mortale.

16. utrum sacerdos existens in peccato mortali possit alium confitentem sibi absolvere a peccato mortali.

17. utrum prelatus possit dare potestatem alicui sacerdoti quod absoluat ipsum prelatum a peccatis suis.

(Acaban los cuolibetos de Juan de Nápoles.)

JOSÉ M. MARCH.

(Concluirá.)

